

Forest & Environment Department, Govt. of Odisha

Ban of Use of Plastic / Polythene / Thermocol

The whole world is affected today due to plastic related pollution. Keeping this in view, Govt. of Odisha has put a ban on use of particular plastic / polythene / thermocol materials from 2nd October, 2018 on Gandhi Jayanti. State Government has passed an order vide No.21103/F&E, dtd.29.09.2018 to impose the ban in five Municipal Corporation limits namely Bhubaneswar, Cuttack, Berhampur, Rourkela, Sambalpur and tourist city of Puri. No person, by himself or through another, shall knowingly or unknowingly sell, trade, manufacture, import, store, transport, use or distribute the banned products.

Let us know which Plastic / Polythene / Thermocol products are banned and which are not

Banned

- ☞ Polythene carry bags of any shape, thickness and size (excluding compostable)
- ☞ Water bottles (PET/PETE) less than 200 ml capacity .
- ☞ Single use disposable cutleries made up of thermocol or plastics like; plates, spoon, cup plate, glass, fork, bowl, container and pouch of any size and shape to store liquid products.

Not Banned

- ☞ Container and pouch used for packing and selling of milk and other ancillary milk products.
- ☞ Any plastic used for carrying and transporting garbage and plastic / polythene cups use for milk, curd, ice-cream.
- ☞ Plastic / polythene packaging material used in plant nurseries, horticulture, agriculture and health care centres.
- ☞ Polythene bags used for storing medicine, blood transportation, syringe, sample / specimen bags, medical instruments / accessories and polythene packaging materials used for wrapping of any item at manufacturing stage.

- ☞ The marketing or selling or use of compostable plastic / polythene carry bags should have the certificate from Central Pollution Control Board (CPCB), on it.
- ☞ Vendors shall not be allowed to use polythene sheets of less than 50 micron thickness for storing, transporting, dispensing or packaging of any commodity or food items, milk or milk products and edible oil.
- ☞ The authorities or owners of places of religious worship or institutions, hotels, restaurants, cafe, mobile food counters or vans, caterers, marriage place, party hall, offices and outdoor event managers should stop use of banned plastic products. They shall collect plastic waste within their campus and return the same to the concerned manufacturers or retailers or supplier.

Violation of the Order will be punishable under the Environment Protection Act, 1986
Detail order is available in the Websites: <http://forest.odisha.gov.in> & <http://ospcboard.org>

ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ / ପଲିଥିନ୍ / ଅର୍ମୋକୁଲ୍ ବ୍ୟବହାର ଉପରେ କଟକଣା

ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଜନିତ ପ୍ରଦୂଷଣ ସମସ୍ୟାରେ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱ ଆଜି ପ୍ରପାଢ଼ିତ । ଏହାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଚଳିତ ମାସ ଦୁଇ ତାରିଖ ଗାନ୍ଧୀ ଜୟନ୍ତୀରୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ / ପଲିଥିନ୍ / ଅର୍ମୋକୁଲ୍ ବ୍ୟବହାରକୁ ନିଷେଧ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ମହାନଗର ନିଗମ ଯଥା ଭୁବନେଶ୍ୱର, କଟକ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ରାଉରକେଲା, ସମ୍ବଲପୁର ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସହର ପୁରୀରେ ଏହି କଟକଣା ଲାଗୁହେବ ବୋଲି ରାଜ୍ୟ ସରକାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ଜାରୀ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଅଞ୍ଚଳରେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଜାଣତରେ ବା ଅଜାଣତରେ ନିଷିଦ୍ଧ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ବିକ୍ରି, ବ୍ୟବସାୟ, ଉତ୍ପାଦନ, ଆମଦାନୀ, ମହଜୁଦ୍, ପରିବହନ, ବ୍ୟବହାର କିମ୍ବା ବନ୍ଦନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଜାଣତୁ କେଉଁ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ / ପଲିଥିନ୍ / ଅର୍ମୋକୁଲ୍ ନିଷିଦ୍ଧ ଆଉ ନିଷିଦ୍ଧ ନୁହେଁ

ନିଷିଦ୍ଧ

- ଝେ କୌଣସି ଆକାର, ମୋଟେଇ ଓ ପରିମାପର ପଲିଥିନ୍ ମୁଣି ବା ବ୍ୟାଗ୍ (କମ୍ପୋଷ୍ଟେବୁଲ୍ ବ୍ୟତୀତ)
- ୨୦୦ ମି.ଲି କ୍ଷମତାରୁ କମ୍ (PET/ PETE) ପାଣି ବୋତଲ
- ଅରେ ମାତ୍ର ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ଅର୍ମୋକୁଲ୍ କିମ୍ବା ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଯଥା ଆଳି, ଚାମୁଚ୍, କପ୍ ପ୍ଲେଟ୍, ଗ୍ଲାସ୍, କଞ୍ଚା ଚାମୁଚ୍, ଗିନା, ତରଳ ପଦାର୍ଥ ସଂରକ୍ଷିତ ଯେ କୌଣସି ଆକାର ଓ ପ୍ରକାରର ଛୋଟ ଅଳି ବା ପାଉଁଜି
- ଅର୍ମୋକୁଲ୍ ସାକସଜା

ନିଷିଦ୍ଧ ନୁହେଁ

- ପ୍ୟାକିଂ ଓ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଉଥିବା ଦୁଗ୍ଧ ବା ଦୁଗ୍ଧ ଜାତୀୟ ପଦାର୍ଥ ପରିବହନ ଅଳି
- ଆବର୍ଜନା ବହନ ଓ ପରିବହନ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଏବଂ ଦୁଗ୍ଧ, ଦହି, ଆଇସକ୍ରିମ୍ କପ୍ରେ ବ୍ୟବହୃତ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ / ପଲିଥିନ୍
- ଚାରା ଉତ୍ପାଦନ, ଉଦ୍ୟାନ, କୃଷି, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ଚିକିତ୍ସା କେନ୍ଦ୍ରରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିବା ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍/ପଲିଥିନ୍
- ଔଷଧ, ରକ୍ତବାହୀ ଅଳି, ସିରିଞ୍ଜ, ନମୁନା ଅଳି, ପୁନଃ ପୁରକ୍ଷିତ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିବା ଅଳି, ମେଡ଼ିକାଲ ଉପକରଣ, ଉତ୍ପାଦନ ସମୟରେ ବ୍ୟବହୃତ ଆବରକ ପଦାର୍ଥରେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ପଲିଥିନ୍

- ଝିକ୍ତା ବା ବ୍ୟବହୃତ କମ୍ପୋଷ୍ଟେବୁଲ୍ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ / ପଲିଥିନ୍ ଅଲିଗୁଡ଼ିକରେ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ CPCB ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସୂଚୀତ ହୋଇଥିବ ।
- ବିକ୍ରେତା ୫୦ ମାଇକ୍ରନ୍ ରୁ କମ୍ ମୋଟେଇ ନିର୍ମିତ ପଲିଥିନ୍ ସିଟ୍ରେ ଯେକୌଣସି ପଦାର୍ଥ, ଖାଦ୍ୟ, ଦୁଗ୍ଧ ବା ଦୁଗ୍ଧ ଜାତୀୟ ପଦାର୍ଥ, ଖାଇବା ତେଲ ପ୍ୟାକେଜିଂ ବା ବିତରଣ, ସଂରକ୍ଷଣ, ପରିବହନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।
- ଧାର୍ମିକ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନୁଷ୍ଠାନର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ, ହୋଟେଲ, ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟ୍, କାଫେ, ମୋବାଇଲ୍ ଫୁଡ୍ କାଉଣ୍ଟର ବା ଇ୍ୟାନ, ବିକିନ୍ କ୍ୟାଟେରର, ବିବାହ, ଭୋଜିପୁଳ, ଅର୍ପିସ, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପରିତାଳକ ନିଷିଦ୍ଧ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ପଦାର୍ଥର ବ୍ୟବହାର ଉପରେ କଟକଣା ଜାରି କରିବେ । ସଂପୃକ୍ତ ପରିସରରୁ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଆବର୍ଜନା ସଂଗ୍ରହ କରି ଉତ୍ପାଦକ, ପାଲକାରୀ ବ୍ୟବସାୟୀକୁ ଫେରସ୍ତ କରିବେ ।

ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଖୁଲାପ କଲେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଇନ୍ ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ହେବେ ।

Detail order is available in the Websites: <http://forest.odisha.gov.in> & <http://ospcboard.org>

ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

କେତୋଟି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ସାମଗ୍ରୀକୁ ଅକ୍ଟୋବର ୨, ୨୦୧୮ ଠାରୁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଷିଦ୍ଧ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି

(ଭୁବନେଶ୍ୱର, କଟକ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ରାଉରକେଲା, ସମ୍ବଲପୁର ମହାନଗର ନିଗମ ଓ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସହର ପୁରୀରେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଜାଣତରେ ବା ଅଜାଣତରେ ନିଷିଦ୍ଧ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଉତ୍ପାଦନ, ବିକ୍ରି, ବ୍ୟବସାୟ, ଆମଦାନୀ, ପରିବହନ, ମହଜୁଦ୍, ବ୍ୟବହାର କିମ୍ବା ବଣ୍ଟନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।)

କେତୋଟିସି ଆକାର, ମୋଡେଲ ଓ ପରିମାପର ପଲିଥିନ୍ ମୁଣି ବା ବ୍ୟାଗ୍

୨୦୦ ମିଲି ଉପରୁ କମ୍ ନିର୍ମିତ ପିଇବା ପାଣିର PET ବୋତଲ

ପଲିଥିନ୍ ପାଣି ପାଉଚ୍

ଅରଳ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଆଳି, ଚାମଚ, କପ୍, ପ୍ଲେଟ୍, ଗ୍ଲାସ୍ ଇତ୍ୟାଦି

ଅରଳ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ଅର୍ମୋକୁଲ ଆଳି, ଚାମଚ, କପ୍, ପ୍ଲେଟ୍, ଗ୍ଲାସ୍ ଇତ୍ୟାଦି

ଅର୍ମୋକୁଲ ସାଜସଜ୍ଜା

ଜୀବନଧାରାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଓ ବିଜ୍ଞାନର ଅପବ୍ୟବହାର ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣକୁ ବୁଦ୍ଧି କରୁଅଛି । ସ୍ୱସ୍ଥ ପରିବେଶ ଓ ଆମ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ସୁବିନିଯୋଗ ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ଆପଣଙ୍କର ଏହି କ୍ଷୁଦ୍ର ପ୍ରୟାସ ରାଜ୍ୟକୁ ପ୍ରଦୂଷଣମୁକ୍ତ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ବିଭାଗ, ଓଡ଼ିଶା ସରକାର

ପଲିଥିନ୍ ସୁକ୍ଷ୍ମ ଜନ ଆନ୍ଦୋଳନ

କେତୋଟି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ସାମଗ୍ରୀକୁ ଅକ୍ଟୋବର ୨, ୨୦୧୮ ଠାରୁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଷିଦ୍ଧ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି

(ଭୁବନେଶ୍ୱର, କଟକ, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ରାଉରକେଲା, ସମ୍ବଲପୁର ମହାନଗର ନିଗମ ଓ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ସହର ପୁରୀରେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଜାଣତରେ ବା ଅଜାଣତରେ ନିଷିଦ୍ଧ ବ୍ୟବସ୍ତୁକୁ ଉତ୍ପାଦନ, ବିକ୍ରି, ବ୍ୟବସାୟ, ଆମଦାନୀ, ପରିବହନ, ମହଜୁଦ୍, ବ୍ୟବହାର କିମ୍ବା ବଣ୍ଟନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।)

ଯେକୌଣସି ଆକାର, ମୋଡେର ଓ ପରିମାପର ପଲିଥିନ୍ ମୁଣି ବା ବ୍ୟାଗ୍

୨୦୦ ମିଲି କ୍ଷମତାରୁ କମ୍ ନିର୍ମିତ ପିଇବା ପାଣିର PET ବୋତଲ

ପଲିଥିନ୍ ପାଣି ପାଉର୍

ଅରକ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଆଳି, ଚାମଚ, କପ୍, ଘୁଟ, ଗ୍ଲାସ୍ ଇତ୍ୟାଦି

ଅରକ ପାଇଁ ବ୍ୟବହୃତ ଅର୍ମୋକୁଲ ଆଳି, ଚାମଚ, କପ୍, ଘୁଟ, ଗ୍ଲାସ୍ ଇତ୍ୟାଦି

ଅର୍ମୋକୁଲ ସାଜସଜ୍ଜା

ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଖୁଲାପ କଲେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଆଇନ୍ ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ହେବେ ।

ସଂପୃଚି ପ୍ରଦୃଷଣମୁକ୍ତ ପୃଥିବୀ ନିମନ୍ତେ ଆମ ଜୀବନଶୈଳୀରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ । ଆପଣଙ୍କର ଏହି କ୍ଷୁଦ୍ର ପ୍ରୟାସ ରାଜ୍ୟକୁ ପ୍ରଦୃଷଣମୁକ୍ତ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।